

DAPHNE Belysande exempel

Att vara uppmärksam på varningssignaler

När barn utsätts för våld i sitt eget hem från personer som har hand om dem eller familjemedlemmar, är det socialtjänstens uppgift att se farorna innan det är för sent. Men detta är inte någon enkel uppgift, vilket tidigare tragedier har visat. Projektet Dangerous Carers hjälper till att sprida erfarenheter bland sina europeiska partner.

Även om det är svårt att få tag i statistik blir vi allt mer medvetna om den sorgliga verkligheten att ett stort antal barn behandlas illa av sina föräldrar, styvföräldrar eller andra personer som har omsorg om dem. För personer som arbetar med skydd av barn, är en av de svåraste uppgifterna att upptäcka eventuella farliga personer i förväg och att skydda barn från skador, vanvård, övergrepp och ibland till och med döden.

En viktig förutsättning är att man har tillgång till information. Undersökningar om barn vars död har förvållats av föräldrar eller omsorgspersonal har visat att den kunskap som hade kunnat rädda dem fanns, men spridd och inlåst på många olika kontor. Alltså kunde ansvariga beslutsfattare inte läsa rapporterna eller reagera på dem.

Riskfaktorer

1996 började *The Bridge Child Care Development Service (The Bridge)* i Storbritannien att samla existerande litteratur om hur man bedömer riskfaktorer bland personer som har hand om barn. Syftet var att ta fram ett nytt formulär för informationsinsamling och ett utbildningspaket för att hjälpa personer som arbetar med skydd av barn att lära sig känna igen familjer där någon förälder riskerade att döda eller allvarligt skada sina barn. Det nya formuläret, *BridgeALERT*, utformades för att uppmuntra yrkesverksamma att läsa sina akter, dela med sig av information och vidta lämpliga åtgärder för att skydda barn.

Stöd från Europeiska unionens Daphne-initiativ gjorde det möjligt för *The Bridge* att utvidga detta arbete internationellt 1998 med partner i Tyskland, Grekland och Nederländerna. Alla deltagare är internationellt kända och har expertkunskaper på området. Vid ett preliminärt första möte i Amsterdam undersökte man i vilken utsträckning formuläret och metoden kunde användas i andra länder, alltså utöver en ren översättning av materialet. Begrepp,

definitioner och terminologi måste avpassas för varje lands kulturella, sociala och rättsliga struktur.

Till exempel innehöll det slutliga tyska formuläret två extra frågor för att få fram nationella rön, och det grekiska materialet var utökat med skriftliga förklaringar och lokala seminarier.

Bra forskning

Fältundersökningar i varje land gjorde att man fick in 102 formulär från Grekland och 53 från Tyskland plus de 89 som lämnats in i Storbritannien. Den nederländska partnern kunde inte lämna liknande uppgifter eftersom organisationen inte hade direkt tillgång till fältarbetare, men man lämnade allmänna upplysningar om barnavården i Nederländerna.

Alla deltagare ansåg att formuläret var en bra och stor hjälp för deras praxis, och hjälpte dem att ställa rätt frågor och jämföra falluppgifter för att identifiera riskfamiljer. I Tyskland visade formuläret att de informationskällor som socialarbetarna har tillgång till är ytterst begränsade och att deras kunskap brister vad gäller problemen hos omsorgspersonal för barn. Denna brist är "alarmerande" enligt partnern professor Friedrich Losel vid universitetet i Erlangen-Nürnberg.

Projektet visar hur god forskning kan vara till praktisk nytta genom partnerskap, noggranna testmetoder och målgruppsbestämning och pågående utveckling. Partnerns beslutsamhet att uppehålla sitt positiva samarbete var en viktig faktor för att säkerställa ytterligare ett års finansiering från Daphne för en framgångsrik arbetskonferens i London, i syfte att sprida erfarenheter mellan nyckeldeltagare.

Ett bra verktyg

Projektet *Dangerous Carers* har visat sig ha stort värde när det gäller den vidare förståelsen av både politik och praxis i den känsliga frågan om skydd av barn i alla partnerländer. Socialarbetare anser att formuläret är ett bra verktyg, men – till skillnad från i USA – få europeiska länder har antagit det. Det finns stora möjligheter att det kan antas i större utsträckning och användas i fler medlemsstater. Inom projektet har man också samlat ett brett utbud av relevant litteratur och lämnat bidrag till en mängd publikationer.

Vid ett möte för att bedöma resultaten i mars 1999 beslutade partnerna att utöka litteraturöversikterna till att omfatta mer material från europeiska länder. I Tyskland publicerade projektpartnern en undersökning om de färdiga formulärens och en analys av tre länder sammanfattades i rapporten från arbetskonferensen.

Projektet visar att det finns betydande skillnader i attityder och bestämmelser vad gäller familjestrukturer, rättssystem, sekretess och andra frågor i EU:s medlemsländer. Det finns också en stor variation i vilka typer av organ som ger vård i första ledet.

Men det är tydligt att organisationer som erbjuder barnomsorg måste gå samman för att utbyta information, särskilt vid fall då de inte har kunnat erbjuda tillräckligt skydd. Det finns fortfarande mycket kvar att lära om hur vi skyddar våra barn.

Projekt: The Dangerous Carers Project (Farlig omsorgspersonal)

Ref: 97/122/C, 99/160/C

Kontaktperson: Ranuka Jeyarajah Dent

The Bridge Child Care Development Service,

First floor, 34 Upper Street,

UK-London N1 0PN

Storbritannien

Tfn (44-207) 704 2386

Fax (44 207) 704 2387

e-post: enquiries@bccds.demon.co.uk

Webbplats:

www.caritasdata.co.uk/charity3/ch014393.htm